

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра економічної кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК. МОДЕЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Освітня програма Економіка

Спеціалізація (за наявності)

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
економічної кібернетики
Протокол № 2 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Моделювання діяльності банківської системи
Освітня програма	Економіка
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	Доктор філософії
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. Практичні заняття – 16 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Дисципліна «Моделювання діяльності банківської системи» призначена для підготовки докторів філософії зі спеціальності «Економіка». Мета курсу полягає у ознайомленні з теоретичними основами та практичним інструментарієм побудови моделей функціонування банків, визначення можливих ризиків такого типу структур та аналізу процесів кооперації фінансових посередників. Ця мета досягається шляхом послідовного викладення теоретичного курсу з проведенням практичних занять.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач наукового ступеня «доктор філософії» отримає знання про: роль банків в фінансовій системі держави; дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування банківської системи; методи оцінки стабільності фінансових активів; вміння міграції бізнес-моделей банків; методи оцінки ризику банківських бізнес-моделей.

Компетентності

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї

міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей.

Програмні результати навчання

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Загальна характеристика фінансової системи країни.	Економічний аналіз фінансової структури. Фінансові кризи та їх наслідки. Аналіз регулювання діяльності суб'єктів фінансової системи. Банки та їх характеристика. Небанківські фінансові інституції.	Тести, питання, практичні завдання, кейси
2.	Тема 2. Роль банків в фінансовій системі країни.	Визначення бізнес моделей функціонування банківського сектору. Дослідження бізнес-моделей банківської системи країн світу. Взаємозв'язок бізнес-моделей та оцінки фінансової стабільності.	Тести, питання, практичні завдання, кейси
3.	Тема 3. Ризик в функціонуванні банківської системи.	Ризик в операційній діяльності банку. Базельський комітет з питань банківського нагляду. Моделювання ризику функціонування банківської системи та проблема поширення негативних наслідків.	Тести, питання, практичні завдання, кейси
4.	Тема 4. Імітаційне моделювання	Ідіосинкратичні шоки банківської системи. Стрес-тестування діяльності	Тести, питання,

	діяльності банківської системи.	банківської системи. Оцінювання ризиковості активів та можливих збитків. Проблема оцінювання матриці інтербанк.	практичні завдання, кейси
5.	Тема 5. Взаємозв'язок реальної економіки та банківської системи.	Банківський ризик та платоспроможність держави. Основні моделі взаємозв'язку секторів економіки та банківської системи. Основні моделі функціонування державних фінансів.	Тести, питання, практичні завдання, кейси
6.	Тема 6. Прикладні моделі функціонування банківської системи.	Тестування впливу банківської системи на систему державних фінансів. Використання тестів What-If для регулювання банківської системи. Метод аналізу вигод та витрат в процесі формування мінімального резервного капіталу.	Тести, питання, практичні завдання, кейси

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	14
Практичні заняття	16
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні															Разом		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		16	17
Лекції	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			14	
Практичні заняття	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2		16	
Самостійна робота																10	10	
Індивідуальні завдання																10	10	
Екзамен																	50	50
Всього за тиждень	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20	50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери, Linux, Windows, Пакет прикладних програм Openoffice, MS Office, роздатковий матеріал
-----------------------------------	---

Література:

<ol style="list-style-type: none">1. Благун І., Буртняк І. Моделі аналізу та оцінки діяльності банків в умовах нестабільного економічного середовища. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2020. № 4. С. 41–45.2. Благун І., Буртняк І. Моделювання ефективності функціонування банків за допомогою фінансових потоків. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. 2020. № 4. С. 51–57.3. Благун І. Оцінка ефективності комерційних банків за допомогою методу DEA. Бізнес Інформ. 2020. № 11. С. 192–197.4. Bellini T. Stress Testing and Risk Integration in Banks. Academic Press, 2016. 316 p.5. Benninga S., Mofkadi T. Financial Modeling. 5th ed. MIT Press, 2022. 1048 p.6. Blahun I., Blahun I., Blahun S. Assessing the stability of the banking system based on fuzzy logic methods. Banks and Bank Systems. 2020. Vol. 15, no. 3. P. 171–183.7. Blahun I. S., Blahun I. I. The Relationship Between World and Local Stock Indices. Montenegrin Journal of Economics. 2020. Vol. 16, no. 1. P. 55–67.8. Pignataro P. Financial Modeling and Valuation. Wiley, 2022. 432 p.9. Zedda S. Banking Systems Simulation: Theory, Practice, and Application of Modeling Shocks, Losses, and Contagion. Wiley, 2017. 258 p.10. Zopounidis C., Benkraiem R., Kalaitzoglou I. Financial Risk Management and Modeling (Risk, Systems and Decisions). Springer, 2021. 488 p.

7. Контактна інформація

Кафедра	Економічної кібернетики, вул. Шевченка, 57, 815 кабінет, https://kek.pnu.edu.ua/ , kek@pnu.edu.ua
Викладач	Благун Іван Семенович
Контактна інформація викладача	ivan.s.blahun@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.3. Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.4. Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja

Викладач

І.С. Благун